

PENDEDAHAN PERISTIWA SELEPAS TARIKH PELAPORAN OLEH INSTITUSI BAITUMAL, ZAKAT DAN WAKAF DI MALAYSIA

THE DISCLOSURE OF EVENTS AFTER REPORTING PERIOD BY BAITUMAL, ZAKAT AND WAQAF INSTITUTIONS IN MALAYSIA

^{1,*} Hasnah Shaari, Fathiyyah Abu Bakar, ¹ Norfaiezah Sawandi & ¹ Muhammad Syahir Abdul Wahab

Tunku Puteri Intan Safinaz School of Accountancy, Universiti Utara Malaysia, Malaysia

* Corresponding author. E-mail: s.hasnah@uum.edu.my

ABSTRACT

The Malaysian Accountant's Department (JAN) is developing a set of accounting standards based on Shariah for use by Baitulmal, Zakat and Waqf (IBZW) institutions in Malaysia. The accounting standards used by IBZW before the formation of this new standard were the accounting standards published by the Malaysian Accounting Standard Board (Malaysian Accounting Standard Board, MASB) namely the Malaysian Private Entities Reporting Standards (MPERS). To see the appropriateness of using the Malaysian Public Sector Accounting Standard (MPSAS) issued by JAN for public sector use, this study examines the reporting and disclosure of events after the reporting date by IBZW and compares this reporting with the MPSAS14 Events After the Reporting Period. MPSAS is drawn primarily from the International Public Sector Accounting Standards (IPSAS). The International Public Sector Accounting Standards Board, an independent standard-setting body under IFAC, is responsible for the issuance of IPSAS. This study involves five IBZW located in the north of the country. Two data collection methods were used, namely face-to-face interviews and review of financial statements for the years 2016 and 2017. Based on the research and analysis of the data, this study found that only three IBZW made disclosures related to events after the reporting date. Among the three IBZWs who reported these events, there was one IBZW who made a detailed disclosure by reporting seven events compared to only one event by the other two IBZWs who made the disclosure. Among the disclosures made are investments and the purchase of significant assets.

Keywords: *Baitulmal, zakat and wakaf institutions, Events after reporting period, MPSAS 14, Disclosure, Financial Reporting*

Cite as: Shaari, H., Sawandi, N., & Abd. Wahab, M. S. (2022). Pendedahan Peristiwa Selepas Tarikh Pelaporan Oleh Institusi Baitulmal, Zakat Dan Wakaf Di Malaysia : The Disclosure of Events After Reporting Period by Baitulmal, Zakat and Waqaf Institutions in Malaysia. *AL-MAQĀSID The International Journal of Maqāsid Studies and Advanced Islamic Research*, 4(1), 28–37. <https://doi.org/10.55265/almaqasid.v4i1.50>

© The Author(s) (2023). Published by Intelligenta Resources. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Non-Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited. For commercial re-use, please contact intelligenta.resources@gmail.com.

ABSTRAK

Pihak Jabatan Akauntan Negara Malaysia sedang membangunkan set piawaian perakaunan yang berlandaskan syarak untuk pemakaian oleh institusi Baitulmal, Zakat dan Wakaf (IBZW) di Malaysia. Piawaian perakaunan yang digunakan oleh IBZW sebelum pembentukan piawaian baru ini adalah piawaian perakaunan yang diterbitkan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia (*Malaysian Accounting Standard Board, MASB*) iaitu *Malaysian Private Entities Reporting Standards (MPERS)*. Untuk melihat kesesuaian penggunaan Malaysian Public Sector Accounting Standard (MPSAS) yang dibangunkan oleh pihak JAN untuk kegunaan sektor awam, kajian ini memeriksa pelaporan dan pendedahan peristiwa selepas tarikh pelaporan oleh IBZW dan membandingkan pelaporan ini dengan garis panduan MPSAS14 Peristiwa Selepas Tarikh pelaporan. Kajian ini melibatkan lima IBZW yang terletak di utara tanahair. MPSAS diadaptasi daripada Piawaian Perakaunan Sektor Awam Antarabangsa (IPSAS). Lembaga Piawaian Perakaunan Sektor Awam Antarabangsa, badan penetapan piawaian bebas di bawah IFAC, bertanggungjawab untuk pengeluaran IPSAS. Dua kaedah pengumpulan data digunakan iaitu temu bual bersemuka dan semakan penyata kewangan untuk tahun 2016 dan 2017. Berdasarkan penelitian dan analisis ke atas data, kajian ini mendapati hanya tiga IBZW yang membuat pendedahan berkaitan peristiwa selepas Tarikh pelaporan. Di antara tiga IBZW yang melaporkan peristiwa ini, terdapat satu IBZW yang membuat pendedahan yang terperinci dengan melaporkan tujuh peristiwa berbanding hanya satu peristiwa oleh dua IBZW lain yang membuat pendedahan. Antara pendedahan yang dibuat adalah pelaburan dan pembelian aset bernilai signifikan.

Kata Kunci: *Institusi baitulmal, zakat dan wakaf, Peristiwa selepas tarikh pelaporan, MPSAS 14, Pendedahan, Pelaporan.*

Pendahuluan

Di Malaysia, entiti kerajaan perlu mengguna pakai Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (*Malaysian Public Sector Accounting Standards (MPSAS)*) yang dikeluarkan oleh Jabatan Akauntan Negara Malaysia (JANM) dalam mengakaun dan melaporkan urusan niaga kewangan mereka. Ini termasuklah Majlis Agama Islam Negeri serta Lembaga Zakat (yang selepas ini semuanya dirujuk sebagai IBZW) yang dipertanggungjawabkan untuk mengurus dana baitulmal, zakat dan wakaf di Malaysia. Namun, disebabkan operasi IBZW yang unik dan berlandaskan hukum syarak, Jabatan Akauntan Negara Malaysia (JAN) merasakan adalah satu keperluan untuk mewujudkan piawaian perakaunan yang khusus bagi IBZW, yang dikenali sebagai Piawaian Perakaunan Islam (PPI).

Kajian ini memberi fokus kepada MPSAS14 peristiwa selepas tarikh pelaporan yang menghendaki entiti pelapor membuat pelarasan penyata kewangan untuk peristiwa perlu laras. Di samping itu, entiti pelapor juga perlu membuat pendedahan berkenaan peristiwa-peristiwa penting lain yang tidak memerlukan pelarasan penyata kewangan. Kajian ini meneliti pendedahan peristiwa selepas tarikh pelaporan oleh IBZW untuk melihat kesesuaian menggunakan MPSAS14. Piawaian perakaunan yang digunakan oleh IBZW sebelum penerbitan PPI adalah *Malaysian Private Entities Reporting Standards (MPERS)*.

Sorotan Karya

Pendedahan dalam Penyata Kewangan

Secara umumnya, pendedahan berkaitan dengan maklumat perakaunan akan dibuat pada muka penyata kewangan, nota-nota kepada akaun dan melalui polisi-polisi organisasi yang berkaitan. Pendedahan maklumat perakaunan seperti aset, liabiliti, hasil dan belanja merupakan tuntutan penting dalam Islam. Ini jelas seperti mana firman Allah SWT yang bermaksud:

“Wahai orang-orang yang beriman! Apabila kamu menjalankan sesuatu urusan dengan hutang piutang yang diberi tempoh hingga ke suatu masa yang tertentu maka, hendaklah kamu menulis (hutang dan masa bayarannya) itu dan hendaklah seorang penulis di antara kamu menuliskannya dengan adil (benar) dan janganlah seseorang penulis enggan menulis sebagaimana Allah telah mengajarkannya. Oleh itu, hendaklah ia menulis dan hendaklah orang yang berhutang itu merencanakan (isi surat hutang itu dengan jelas). Dan hendaklah ia bertakwa kepada Allah Tuhannya, dan janganlah ia mengurangkan sesuatu pun dari hutang itu. Kemudian jika orang yang berhutang itu bodoh atau lemah atau ia sendiri tidak dapat hendak merencanakan (isi itu), maka, hendaklah direncanakan oleh walinya dengan adil dan benar); dan hendaklah kamu mengadakan dua orang saksi lelaki dalam kalangan kamu. Kemudian kalau tidak ada saksi dua orang lelaki, maka bolehlah, seorang lelaki dan dua orang perempuan daripada orang-orang yang kamu setuju menjadi saksi, supaya jika yang seorang lupa daripada saksi-saksi perempuan yang berdua itu, maka dapat diingatkan oleh yang seorang lagi. Dan jangan saksi-saksi itu enggan apabila mereka dipanggil menjadi saksi. Dan janganlah kamu jemu menulis perkara hutang yang bertempoh masanya itu, sama ada kecil atau besar jumlahnya. Yang demikian itu, lebih adil di sisi Allah dan lebih membetulkan (menguatkan) keterangan saksi, dan juga lebih hampir kepada tidak menimbulkan keraguan kamu. Kecuali perkara itu mengenai perniagaan tunai yang kamu edarkan sesama sendiri, maka tiadalah salah jika kamu tidak menuliskannya. Dan adakanlah saksi apabila kamu berjual-beli. Dan janganlah mana-mana jurutulis dan saksi itu disusahkan. Dan kalau kamu melakukan (apa yang dilarang itu), maka sesungguhnya yang demikian adalah perbuatan fasik (derhaka) yang ada pada kamu. Oleh itu hendaklah kamu bertaqwa kepada Allah; dan (ingatlah), Allah (dengan keterangan ini) mengajar kamu; dan Allah sentiasa Mengetahui akan tiap-tiap sesuatu”.

(Surah Al-Baqarah 2: 282)

Islam menyarankan prinsip pendedahan penuh maklumat perakaunan. Menurut Lewis (2001) prinsip pendedahan penuh dalam Islam dikaitkan dengan pendedahan maklumat yang relevan dengan mendedahkan semua fakta secara benar dan adil tentang perkara-perkara yang sedang berlaku dalam sesebuah entiti. Sebagai contoh, dalam konteks IBZW, pendedahan maklumat perakaunan perlulah dibuat berdasarkan kepada kumpulan wang tertentu seperti wakaf, baitulmal dan zakat agar lebih telus. Ini disokong dengan nas-nas Al-Quran yang mana Allah SWT telah berfirman yang bermaksud:

“Musa berkata: Sesungguhnya Allah berfirman bahawa lembu betina itu adalah lembu betina yang belum pernah dipakai untuk membajak tanah dan tidak pula untuk mengairi tanaman, tidak bercacat, tidak ada belangnya. Mereka berkata: Sekarang barulah kamu menerangkan hakikat lembu betina yang sebenarnya. Kemudian mereka menyembelihnya dan hampir saja mereka tidak melaksanakan perintah itu”.

(Surah Al-Baqarah 2: 71)

“Wahai orang-orang yang beriman, jadilah kamu orang yang benar-benar penegak keadilan, menjadi saksi kerana Allah biarpun terhadap dirimu sendiri atau ibu bapa dan kaum kerabatmu. Jika ia kaya ataupun miskin, maka Allah lebih tahu kemaslahatannya. Maka janganlah kamu mengikuti hawa nafsu kerana ingin menyimpang dari kebenaran. Dan jika kamu memutar balikkan (kata-kata) atau enggan menjadi saksi, maka sesungguhnya Allah adalah Maha Mengetahui segala apa yang kamu kerjakan”.

(Surah An-Nisa' 4: 135)

Lewis (2001) menambah bahawa tujuan pendedahan maklumat perakaunan adalah untuk menjaga kepentingan awam kerana masyarakat atau “ummah” mempunyai hak untuk mengetahui tentang kesan operasi sesebuah organisasi itu sama ada membawa kesejahteraan dan memenuhi kehendak syariat ataupun tidak. Pendedahan maklumat yang benar dan relevan adalah penting dalam pelbagai aspek kehidupan Islam. Ini kerana terdapat tanggungjawab seperti membayar zakat yang mana pengiraannya memerlukan pendedahan nilai aset dan liabiliti berdasarkan tuntutan Islam demi membantu golongan yang memerlukannya. Prinsip pendedahan penuh juga diperlukan untuk meramal obligasi masa hadapan dan risiko pelaburan dalam urus niaga yang membabitkan perkongsian perniagaan yang mana para MAIN terlibat dengannya.

MPSAS 14 Peristiwa Selepas Tarikh Pelaporan

MPSAS 14 membincangkan tentang pelarasan yang perlu dilakukan kepada penyata kewangan bagi peristiwa selepas tarikh pelaporan dan pendedahan yang harus dibuat oleh entiti tentang tarikh penyata kewangan dibenarkan untuk diterbitkan dan peristiwa selepas tarikh pelaporan. Piawaian ini juga menetapkan supaya entiti tidak menyediakan penyata kewangannya

atas dasar usaha berterusan jika peristiwa selepas tarikh pelaporan menunjukkan bahawa andaian usaha berterusan adalah tidak wajar.

Piawaian ini mentakrifkan peristiwa selepas tarikh pelaporan sebagai peristiwa yang memuaskan dan tidak memuaskan yang berlaku antara tarikh pelaporan dan tarikh penyata kewangan dibenarkan untuk diterbitkan. Terdapat dua jenis peristiwa iaitu:

- (1) Peristiwa yang membuktikan keadaan yang wujud pada tarikh pelaporan (peristiwa pelarasan selepas tarikh pelaporan) dan
- (2) Peristiwa yang menunjukkan keadaan yang wujud selepas tarikh pelaporan (peristiwa tak perlu pelarasan selepas tarikh pelaporan).

Sekiranya peristiwa yang berlaku merupakan peristiwa perlu pelarasan maka penyata kewangan tersebut perlu dibuat pelarasan sebelum diterbitkan kepada awam. Untuk peristiwa yang tidak memerlukan pelarasan, maklumat ini perlu didedahkan dalam nota kepada penyata kewangan.

Sebelum menentukan sama ada sesuatu peristiwa menepati takrif peristiwa selepas tarikh pelaporan, entiti perlu mengenal pasti tarikh pelaporan dan tarikh penyata kewangan dibenarkan untuk diterbitkan. Tarikh pelaporan ialah hari terakhir tempoh pelaporan penyata kewangan yang berkaitan. Tarikh kebenaran untuk diterbitkan ialah tarikh penyata kewangan mendapat kelulusan daripada individu atau badan yang mempunyai kuasa untuk memuktamadkan penyata tersebut untuk diterbitkan.

Antara contoh peristiwa perlu pelarasan adalah seperti di bawah:

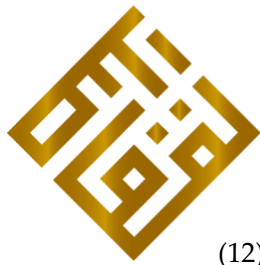
- (1) Penyelesaian kes mahkamah selepas tarikh pelaporan yang mengesahkan bahawa entiti mempunyai obligasi kini pada tarikh pelaporan. Entiti perlu membuat pelarasan peruntukan yang diiktiraf sebelum ini yang berkaitan dengan kes mahkamah ini. Penyelesaian tersebut memberikan bukti tambahan kepada kes yang telah wujud pada tarikh pelaporan.
- (2) Mendapat maklumat selepas tarikh pelaporan yang menunjukkan bahawa aset mengalami rosot nilai pada tarikh pelaporan. Sebagai contoh:
- (3) Kebankrapan penghutang yang berlaku selepas tarikh pelaporan biasanya mengesahkan bahawa kerugian atas akaun belum terima telah pun wujud pada tarikh pelaporan, dan entiti perlu melaraskan amaun bawaan bagi akaun belum terima; dan
- (4) Jualan inventori selepas tarikh pelaporan boleh membuktikan tentang nilai realisasi bersih pada tarikh pelaporan;
- (5) Penentuan/pengesahan yang dibuat selepas tarikh pelaporan bagi kos aset yang dibeli, atau hasil yang diperoleh daripada aset yang dijual sebelum tarikh pelaporan;
- (6) Penentuan/pengesahan yang dibuat selepas tarikh pelaporan bagi jumlah hasil yang dikutip semasa tempoh pelaporan yang akan dikongsi dengan kerajaan lain di bawah perjanjian perkongsian hasil.

- (7) Penentuan/pengesahan yang dibuat selepas tarikh pelaporan bagi bayaran bonus prestasi yang perlu dibuat kepada kakitangan jika entiti mempunyai kewajipan di sisi undang-undang atau kewajipan konstruktif pada tarikh pelaporan untuk membuat bayaran tersebut disebabkan oleh peristiwa yang berlaku sebelum tarikh itu; dan
- (8) Penemuan kesilapan yang menunjukkan bahawa penyata kewangan adalah tidak betul.

Entiti tidak perlu membuat pelarasan di dalam penyata kewangan untuk menggambarkan peristiwa yang diklasifikasikan sebagai peristiwa tak perlu pelarasan. Sekiranya peristiwa tak perlu pelarasan adalah material maka pendedahan perlu dibuat kerana maklumat ini boleh mempengaruhi keputusan ekonomi pengguna penyata kewangan. Contoh-contoh peristiwa tak perlu pelarasan ditunjukkan di bawah;

- (1) Penurunan nilai yang luar biasa bagi hartanah yang dibawa pada nilai saksama.
- (2) Entiti memutuskan, selepas tarikh pelaporan, untuk menyediakan/mengagihkan manfaat tambahan yang besar kepada peserta dalam program khidmat komuniti yang dikendalikannya.
- (3) Pembelian atau penjualan entiti dikawal yang utama, atau mendapat khidmat luaran bagi semua atau sebahagian besar aktiviti yang sedang dilaksanakan oleh sesebuah entiti selepas tarikh pelaporan.
- (4) Mengumumkan rancangan untuk menghentikan operasi atau program utama, melupuskan aset, atau menyelesaikan liabiliti yang berpunca daripada operasi atau program utama yang dihentikan.
- (5) Pembelian dan pelupusan aset secara besar-besaran.
- (6) Kemusnahan bangunan utama akibat kebakaran selepas tarikh pelaporan.
- (7) Mengumumkan atau mula melaksanakan penyusunan semula secara besar-besaran.
- (8) Memperkenalkan undang-undang untuk menghapuskan pinjaman yang dibuat kepada entiti atau individu sebagai sebahagian daripada program.
- (9) Perubahan yang luar biasa besarnya dalam harga aset atau kadar pertukaran asing selepas tarikh pelaporan.
- (10) Dalam kes entiti yang boleh dikenakan cukai pendapatan atau cukai yang setara dengan cukai pendapatan, perubahan dalam kadar cukai atau undang-undang percukaian yang digubal atau diumumkan selepas tarikh pelaporan yang memberikan kesan yang signifikan terhadap cukai semasa dan cukai tertunda aset dan liabiliti.
- (11) Terlibat dengan komitmen atau menanggung liabiliti kontinjen yang signifikan, contohnya, dengan mengeluarkan jaminan yang signifikan selepas tarikh pelaporan.

(12) Memulakan litigasi utama yang timbul semata-mata akibat peristiwa yang berlaku selepas tarikh pelaporan.

Kaedah Kajian

Dalam kajian ini, kaedah kajian kes telah digunakan yang melibatkan enam IBZW di lima negeri di Malaysia. Dua kaedah kutipan data telah diguna pakai iaitu temu bual bersemuka bersama dengan pegawai-pegawai IBZW yang dikenal pasti dan semakan dan penelitian ke atas penyata kewangan IBZW untuk tahun 2018.

Pada peringkat awal, penyelidik terlebih dahulu mengumpulkan semua laporan tahunan yang terdapat di kesemua IBZW yang terlibat. Untuk kajian ini, ianya berdasarkan kepada laporan tahunan yang disediakan bagi tahun berakhir pada 31 Disember 2016 dan 31 Disember 2017. Hanya item dan urus niaga yang didedahkan dalam laporan tahunan 2016 dan 2017 sahaja diambil kira. Penyelidik terlebih dahulu meneliti item-item yang terdapat di dalam laporan tahunan tersebut bagi melihat gambaran awal tentang amalan perakaunan semasa yang diamalkan oleh setiap IBZW. Selain daripada laporan tahunan, penyelidik juga meneliti apa-apa brosur, nota penerangan dan pelbagai bahan bercetak lain yang dikeluarkan oleh IBZW untuk mendapat maklumat lebih lanjut tentang operasi IBZW. Hasil daripada penelitian ini, tumpuan diberikan kepada item-item yang khusus berkaitan dengan amalan dan keperluan pendedahan. Selain itu, penyelidik hanya melihat kepada amalan perakaunan semasa yang diamalkan di IBZW tanpa membahaskan dari segi sama ada amalan berkenaan sesuai atau tidak dengan piawaian yang diterima pakai ketika ini. Manual Pengurusan Perakaunan Wakaf terbitan JAWHAR (2009), Jabatan Perdana Menteri juga menjadi bahan rujukan penting kepada penyelidik.

Seterusnya, penyelidik membuat temu janji untuk mengadakan sesi temu bual dengan pegawai-pegawai IBZW terutamanya yang terlibat secara langsung di dalam menyediakan laporan tahunan berkenaan. Pasukan penyelidik terlebih dahulu menyediakan dan menghantar senarai soalan utama (*key questions*) yang akan ditanya bagi memudahkan pihak IBZW membuat persediaan awal. Pada setiap pertemuan, masa yang diambil adalah sekitar dua jam. Di dalam sesi temu bual, penyelidik melontarkan soalan-soalan utama yang telah diberikan terlebih dahulu. Walau bagaimanapun soalan yang ditanya dalam sesi temu bual tidak terhad kepada soalan-soalan utama sahaja. Jika dirasakan perlu, penyelidik akan mengutarakan soalan-soalan susulan atau tambahan yang dianggap penting tetapi masih berkisar dalam skop kajian. Kebanyakan soalan yang diutarakan adalah bagi mendapatkan kepastian serta penerangan lanjut kepada apa yang dilaporkan di dalam Laporan Tahunan. Setiap perbualan direkodkan oleh penyelidik, dengan mendapat keizinan pegawai yang ditemu bual, yang kemudiannya dipindahkan dalam bentuk teks (*transcribed*) untuk tujuan analisis data dan rujukan kemudiannya. Penyelidik turut menyediakan nota catatan semasa sesi temu bual berlangsung.

Hasil Kajian

Peristiwa selepas tarikh pelaporan merupakan peristiwa penting yang berlaku kepada entiti sama ada yang baik atau tidak yang berlaku selepas tarikh pelaporan kewangan dan sebelum penyata kewangan dibenarkan untuk dihebahkan. Peristiwa ini menyediakan bukti kepada keadaan yang berlaku pada tarikh pelaporan (peristiwa perlu palarasan) dan indikasi yang timbul selepas tarikh pelaporan (peristiwa tak perlu palarasan). Antara contoh peristiwa selepas tarikh pelaporan yang memerlukan palarasan ialah penyelesaian kes mahkamah untuk kes yang telah wujud pada tarikh pelaporan dan juga kebangkrapan penghutang yang telah wujud pada tarikh pelaporan. Pengambilalihan dan penjualan anak syarikat dan juga penurunan nilai hartanah yang ketara pula merupakan contoh peristiwa tak perlu palarasan.

Berdasarkan analisis amalan semasa oleh institusi IBZW, hanya tiga institusi mendedahkan maklumat peristiwa selepas tarikh pelaporan iaitu IBZW A, IBZW B dan IBZW C. Senarai peristiwa yang disediakan oleh IBZW A adalah yang paling banyak iaitu sebanyak tujuh peristiwa. Senarai peristiwa yang dilaporkan oleh ketiga-tiga IBZW ditunjukkan dalam Jadual 1.

Jadual 1: Pendedahan berkaitan peristiwa selepas tarikh pelaporan

IBZW A	1. Pada 28 Februari 2018, Majlis meluluskan pembelian sistem pengurusan maklumat dengan jumlah nilai RM95,400. Nilai sewaan bulanan pula bernilai RM62,000. 2. Pada 15 Mac 2018, Mesyuarat Majlis telah melantik Sultan sebagai Yang Dipertua Majlis. 3. Majlis bersetuju membuat bayaran guaman bagi tujuan pelantikan Nazir Amanah Tanah wakaf di Mekah. 4. Majlis mendedahkan maklumat tentang perjanjian dengan AAA WAQF Sdn Bhd untuk usaha sama projek pembangunan tanah wakaf. 5. Pada 14 Mac 2018, majlis meluluskan penutupan akaun semasa. 6. Majlis juga mendedahkan maklumat tentang proses penilaian semula bangunan dan kenderaan. 7. Pada Mac 2018, jawatankuasa pematuhan melaporkan pelaksanaan Sistem Pengurusan Maklumat Bersepadu.
IBZW B	Majlis mendedahkan satu peristiwa selepas tarikh pelaporan. Majlis mendedahkan perkembangan projek tanah wakaf bernilai melebihi 20 juta ringgit. Tahap kemajuan pada 1 Februari 2018 adalah 98% siap.
IBZW C	Majlis mendedahkan projek pembangunan bangunan perniagaan yang akan dijalankan dan kos pembinaan dianggarkan berjumlah RM60 juta.

Jadual di atas menunjukkan IBZW A membuat 7 pendedahan berkaitan peristiwa penting yang berlaku selepas tarikh penutupan akaun tahun 2016 dan 2017. Pendedahan ini melibatkan pembelian sistem perisian, proses penilaian semula serta keputusan-keputusan penting majlis seperti pelantikan dan perjanjian penting. Dua IBZW yang lain mendedahkan maklumat berkaitan pelaburan dalam pembangunan hartanah seperti bangunan perniagaan dan projek tanah wakaf bernilai tinggi. Semua maklumat ini adalah dalam kategori peristiwa tak perlu pelarasan dan disebabkan ini ia hanya didedahkan di dalam nota kepada akaun.

Berdasarkan Perenggan 26 MPSAS 14, entiti perlu mendedahkan tarikh kebenaran untuk diterbitkan penyata kewangan. Kebiasaannya untuk perniagaan korporat, tarikh ini merujuk tarikh yang diputuskan oleh ahli lembaga pengarah. Untuk IBZW, terdapat tarikh yang ditandatangani oleh Yang Dipertua Majlis dan Setiausaha. Namun tidak dinyatakan dengan jelas bilakah tarikh kebenaran untuk diterbitkan penyata kewangan. Tarikh ini penting untuk menentukan peristiwa yang didefinisikan sebagai peristiwa selepas tarikh pelaporan.

Kesimpulan

Kajian ini meneliti pelaporan dan pendedahan peristiwa penting yang dilaporkan selepas Tarikh perakaunan yang dilakukan oleh 5 buah IBZW. Pendedahan ini dikaji dan dibandingkan dengan keperluan MPSAS 14 Peristiwa Selepas Tarikh Pelaporan. Dua Teknik pengumpulan data digunakan iaitu temu bual bersemuka dan semakan ke atas penyata kewangan. Berdasarkan data yang telah diperolehi, kajian ini mendapati daripada lima IBZW yang dikaji, hanya 3 IBZW yang melaporkan dan mendedahkan maklumat peristiwa penting selepas penutupan akaun IBZW. Antara maklumat yang dilaporkan ialah pelaburan dan pembelian aset bernilai tinggi. Secara umumnya, pelaporan ini juga sejajar dengan kehendak MPSAS14. Hasil kajian ini dapat memberikan gambaran dan maklumat penting kepada pihak berkepentingan seperti JAN untuk meneliti kesesuaian penggunaan MPSAS dalam pembentukan piawaian perakaunan Islam.

Rujukan

- AAOIFI (2019). Statement of Financial Accounting No. 1 on Conceptual Framework for Financial Reporting by Islamic Financial Institutions. [Online] Diakses melalui: <http://aaoifi.com/media/document/1.1Conceptual%20Framework.pdf>
- IPSASB. (2014). Conceptual Framework for General Purpose Financial Reporting by Public Sector Entities. [Online] Diakses melalui: <https://www.ifac.org/system/files/publications/Files/IPSASB-Public-SectorConceptual-Framework.pdf>
- Jabatan Akauntan Negara Malaysia (JANM), (2014). MPSAS14 Peristiwa Selepas Tarikh Pelaporan.
- Jabatan Akauntan Negara Malaysia (JANM), (2018). *Relevansi MPSAS kepada Badan Berkanun dan PBT*, diakses melalui http://www.anm.gov.my/images/SAGA/2.Sesi_2_Relevansi

Lewis, M. K. (2001). Islam and accounting. *Accounting Forum*. 25(2), 103-127). Blackwell Publishers Ltd.